

20.41x32.95	1	29	עמוד	כתורת	03/11/2014	44966773-6
הועדה למעמד האישה בכנס - 118371						

גדעון אלון

עד מאה ועשרים

חפש את האישה

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה, ח"כ עליזה לביא, פועלת נמרצות להשגת שוויון בין המינים • אבל כשפוערי השכר והייצוג זועקים לשמיים, היא יודעת שהדרך עוד ארוכה • הנשים לא שותפות בתהליכים החשובים במדינה – כי לא סופרים אותן"

ח"כ לביא בדיון בוועדה לקידום מעמד האישה. יותר מ-100 ישיבות בקדנציה הנוכחית

צילום: זוהי ועקנין

את היוזמות הראשונות שהיו לח"כ עליזה לביא (יש עתיד) זמן קצר לאחר שנבחרה כפי ברואר 2013 לתפקיד יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה, היתה להוסיף לשם הוועדה את המילים "ושוויון מגדרי", כי היא שואפת לשוויון בין גברים לנשים בכל התחומים.

למרות שטרם חלפו שנתיים מאז נבחרה לכנסת, ניכר כי לביא התאזרה קלמה בבית המחוקקים במהירות רבה יותר מח"כים אחרים. היא הגיעה לכי נסת מהאקדמיה – היתה מרצה בכירה במחלקה למדע המדינה באוניברסיטת בראילן וגם הגישה תוכניות טלוויזיה בערוץ הראשון ובערוץ 10 – ונמנית עם הח"כים החרוצים במשכן. לביא הספיקה לקיים יותר מ-100 ישיבות, הרבה יותר מכפי שקיימה הוועדה בכנסות קודמות, הצליחה להעביר במליאת הכנסת חמישה חוקים (או תיקוני חקיקה) בקריאה שנייה ושלישית וקידמה שורה ארוכה של נושאים הקשורים לנשים.

טרו נשים בהריון. "אתה יודע כמה נשים בהריון מפורטות מעבורת? המעסיקים שעושים זאת כנראה אינם חוששים שהן יתלוננו נגדם."

בתשובה לשאלה מדוע נשים שממלאות אותן משרות של גברים מסכימות להשתכר פחות, היא משיבה כי "חלק מהנשים לא עומדות על זכר תן לקבל שכר גבוה יותר, חלקן מוכיחות להתפשר, כי העבודה מאוד חשובה להן והן אסירות תורה שמעסיקים אותן. שמעתי על כמה נשים שניגשו למכרזים זים ובאו עם שני תארים אקדמיים למי רות שהן נזקקו לתואר אחד בלבד, כי רצו לשכנע שהן יותר טובות מהגברים שהציגו מועמדות. נשים מבינות שהן צריכות את הערך המוסף."

מזהם ההישגים החשובים שתציצי להשיג עד סוף הקדנציה?

"ידידה בפוערי השכר בין גברים לנשים, נציגות גדולה יותר של נשים בכל פורום, לראות פחות פגיעה בנשים – בעיקר במגזר החרדי, כי החרדיות הפכו לשפחות המודרניות של המאה ה-21, וכן במגזר הערבי והבדואי שבו נרצחו השנה עשר נשים. נשים ערביות פוחדות להגיש תלונה במשטרה, שמעתי עדויות מזועזעות."

רבותי צירפו אישה לוועדת פרי שדנה בשוויון בנטל. לצערי, נשים אינן שותפות היום בתהליכים החשובים בישראל. כששאלתי אותה ממה התופעה הזו נובעת, היא השיבה בהחלטיות כי "לא סופרים אותנו. אנחנו עדיין נחשבים למדינה שבה קובעי המדיניות חושבים ששנשים אינן מספיק מבינות ומי תמצאות". כשהערתי לה שלמרות זאת יש תחומים שנשלטים על ידי נשים, כגון הוראה ומשפט, היא אמרה כי "זה נכון, בלימודים האקדמיים לכל התארים הנשים הן המובילות. גם בתחום הרפואה חל גידול ניכר במספר הנשים הלומדות, כאשר כמחצית מהסטודנטים לרפואה כיום הם נשים, אבל לאחר סיום הלימודים הן תישארנה כנראה לעבוד כרופאות משפחה והגברים ימשיכו הלאה להתמקצעות רפואיות ויגיעו למשרות בכירות יותר. לכן אני מדברת על שוויון מגדרי, אני לא רוצה העדפת נשים. ברגע שיש עודף נשים זה מעיד על כך שגברים ברחו לתחום אחר."

"צריכות ערך מוסף"

לביא מתקוממת על כך שאף שהחוק אוסר פיטוריהן של נשים הרות, מגייעות אליה תלונות על מעסיקים שפי-

דו ועדה לבחינת תקציב המדינה בראייה מגדרית. המלצות הוועדה יאושרו בהחלטת ממשלה וימומשו כבר בתקציב לשנת 2015 במסגרת חוק הסדרים. "ההישג הזה הוא עצום, כי בכל הוצאה כספית אפשר יהיה לבחון איך מתחלק התקציב בין גברים לנשים, למשל בתקציב הספורט."

"לא רוצה העדפת נשים"

למרות ההישגים הנאים לביא טוענת כי הנשים עדיין מופלות לרעה בישראל, ולכן יש מקום לקיומה של ועדה מיוחדת בכנסת שתפעל לשוויון מגדרי. "אף שישאלה היא אחת ממדינות המערב שחוקקו הכי הרבה חוקים לטובת נשים, בישראל נשים עם השכלה וותק שווים לזה של גברים, עדיין משתכרות פחות מהם; אין כמעט נציגות נשיות ברשויות מקומיות ורק בראש שלוש רשויות עירוניות נשים, ואין ייצוג לנשים בוועדות חשובות ומשפיעות."

לביא מוסיפה כי "רק באחרונה הקים יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ זאב אל-קין, ועדת משנה לבחינת מבצע צוק איתן אבל אין בה נציגות נשיות, ובשני דורים שהיו במהלך המבצע לא ראת כמעט שום אישה. רק בעקבות התע-

לביא: "אף שישאלה היא אחת ממדינות המערב שחוקקו הכי הרבה חוקים לטובת נשים, נשים עם השכלה וותק שווים לזה של גברים עדיין משתכרות פחות"

בגאווה היא מספרת כי צד סיכלה רק באחרונה כוונה לשלול הקצבה של הטרטו בסך 2 מיליון שקלים לליגת העל לנשים בכדורסל. "כינסתי דיון מיוחד בפגרה ודרשתי מהטוטו וממינהל הספורט להחזיר את הכספים לנשים, והדבר בא על פתרונו למרות שלא היה קל". לביא גם מתגאה בכך שהצליחה לשכנע את שר האוצר יאיר לפיד להקים במשרד

נושא מרכזי מתבלט בדיוני הוועדה לקידום מעמד האישה:

"חקיקה בלבד לא תפתור את בעיית ההטרדות המיניות"

השכללים השתנו". כשלבאי נשאלה אם היא שותפה לתחושה שיש נשים שמנצלות לרעה את ההחמרה שחלה בחקיקה בנושא הטרדות מיניות כדי לנקום בגברים, היא השיבה כי "הגיעו גם תלונות מגברים על תלונות שווא של נשים. איני יכולה להגיד שהתופעה הזו לא קיימת. בוודאי, יש גם נשים כאלה, אבל הן מיעוט ואני הראשונה שאוקיע אותן". יו"ר הוועדה גם לא מאמינה שהחמרת הענישה בלבד תפתור או תצמצם את בעיית הטרדות המיניות: "חקיקה בלבד לא תספיק, צריכים להתלוות לכך גם חינוך, הטמעה ואכיפה".

עובר ומעביר בלבד, ולכן היינו חייבים להכניס תיקון לחוק. מעניין שרווקא הצבא עשה עבודה מדהימה בכל מה שקשור להטרדות מיניות. המרחב הציבורי היום נקי יותר.

"נשים לא צריכות להיות מאוימות במיניות שלהן. היום, כשחילל וחיללת הכרים הם לא משרתים באותה יחידה. באחרונה קיימתי סיור במח"ש (המחלקה לחקירות שוטרים) אחרי שהגיעו אלי המון תלונות מנשים במשטרה והחלטתי להיפגש עם ראש מח"ש. מה שהיה בומנו בצח"ל בתחום זה הגיע עכשיו למשטרה, ומתחילים לטפל בזה. שם כנראה עדיין לא הבינו

חלק נכבד מדיוני הוועדה למעמד האישה עוסק בנושא של הטרדות מיניות, וגם חלק לא מבוטל מיוזמות החקיקה עוסק בנושא זה. כששאלתי את יו"ר הוועדה, ח"כ לביא, אם לרעתה אין הגזמה בטיפול בנושא זה, היא השיבה ש"הרמב"ם אמר כי כשאתה נמצא במקום מסוים ואתה רוצה לנשות אותו, עליך להגיע לקצה ורק לאחר מכן קצת לסגת. אין ספק שאנו נמצאים בתהליך של שינוי".

לטענת לביא, "מתברר שהחוק נגד הטרדה מינית לא כיסה את כל הנושאים. למשל, התברר שהחוק לא חל על ננות בשירות הלאומי כי הוא עוסק ביחסי

12.3x5.45	1	עמוד 70	הד הקריות - כותרת	31/10/2014	44957827-6
הועדה למעמד האישה בכנס - 118371					

ספרות זולה < הילה מלמד > |

סמדר סולומון המדברת את תוכנית הפעולה 1352 של האו"ם השכימה ביום שלישי בבוקר כדי להגיע בזמן לכנסת לדיון בוועדה לקידום מעמד האישה. אממה, בדרך, עלתה על המחלף הלא נכון. זה נגמר באיחור קצרצר.